YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (viides jaosto)

11 päivänä joulukuuta 1998 *

Asiassa T-22/98,

Scottish Soft Fruit Growers Ltd, Skotlannin oikeuden mukaan perustettu yhtiö, kotipaikka Blairgowrie (Iso-Britannia), edustajanaan barrister Fergus Randolph, Englannin ja Walesin asianajajayhteisö, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Arendt & Medernach, 8—10 rue Mathias Hardt,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies Xavier Lewis, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan komission päätöksen, joka on sisältynyt 16.10.1997 päivättyyn Scottish Offi-

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

celle osoitettuun kirjeeseen ja jolla on kieltäydytty hyväksymästä Scottish Officen pyyntöä jalostettavaksi tarkoitettuja vadelmia koskevasta erityisestä toimenpidejärjestelmästä 13 heinäkuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1991/92 (EYVL L 199, s. 1) ja jalostettaviksi tarkoitettujen vadelmien erityistoimenpidejärjestelmän soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 30 päivänä heinäkuuta 1992 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2252/92 (EYVL L 219, s. 19) tulkinnasta ja soveltamisesta,

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. D. Cooke sekä tuomarit R. García-Valdecasas ja P. Lindh,

kirjaaja: H. Jung,

on antanut seuraavan

määräyksen

Asiaa koskevat oikeussäännöt

1 Jalostettavaksi tarkoitettuja vadelmia koskevasta erityisestä toimenpidejärjestelmästä 13 päivänä heinäkuuta 1992 annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 1991/92 (EYVL L 199, s. 1; jäljempänä asetus N:o 1991//92) sovelletaan sen 1 artiklan mukaan CN-koodiin ex 0810 20 10 kuuluvien jalostettavaksi tarkoitettujen vadel-

mien tuottajiin yhteisössä. Asetuksen 2 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset tunnustavat tuottajajärjestöt sillä edellytyksellä, että niiden jäsenten tuotanto on yli 1 000 tonnia kyseisen asetuksen mukaista tunnustamishakemusta edeltävän markkinointivuoden osalta. Markkinointivuosi on 1 päivästä kesäkuuta 31 päivään toukokuuta.

2 Asetuksen 2 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaan jäsenvaltiot myöntävät kerran kiinteän tuen tunnustetuille tuottajajärjestöille, jotka ovat jättäneet toimivaltaisten kansallisten viranomaisten hyväksymän teollisuusvadelma-alan kilpailukyvyn parantamisohjelman. Tuen määrä vahvistetaan 50 ecuksi tonnilta teollisuusvadelmia, jotka tuottajajärjestö on pitänyt kaupan pääasiassa kyseisen asetuksen mukaista erityistä tunnustamista seuraavan ensimmäisen markkinointivuoden aikana. Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tukiosasto korvaa 50 prosenttia myönnetystä tuesta.

3 Jalostettaviksi tarkoitettujen vadelmien erityistoimenpidejärjestelmän soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 30 päivänä heinäkuuta 1992 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2252/92 (EYVL L 219, s. 19; jäljempänä asetus N:o 2252/92) 6 artiklassa, jolla täydennetään asetuksen N:o 1991/92 2 artiklan 2 kohtaa, säädetään, että kiinteän tuen antamiseksi tuottajajärjestöille, kaupan pidettyinä määrinä otetaan huomioon tosiasiallisesti jalostettaviksi myydyt määrät erityistunnustamista seuraavan ensimmäisen markkinointivuoden aikana. Säännöksessä säädetään lisäksi, että siinä tapauksessa, että tuotantoalueella todetaan epäsuotuisat ilmasto-olosuhteet, jotka vähentävät tuottajajärjestöjen satoa enemmän kuin 20 prosenttia, kaupan pidetyt määrät ovat tosiasiallisesti jalostettaviksi myytyjä määriä erityistunnustamista seuraavan toisen markkinointivuoden aikana.

4 Asetuksen N:o 2252/92 10 artiklan 1 kohdan nojalla kansalliset viranomaiset maksavat 70 prosenttia kiinteän tuen väliaikaisesta määrästä tunnustetuille tuottajajär-

jestöille, jotka ovat esittäneet kansallisten viranomaisten hyväksymän kehittämisohjelman kahden kuukauden kuluessa ohjelman hyväksymisestä. Asetuksen 10 artiklan 2 kohdan nojalla väliaikainen määrä määritetään tarvittaessa kunkin tuottajajärjestön kaupan pitämän määrän perusteella, niin kuin se on ilmoitettu tunnustamishakemuksessa.

5 Tuen lopullinen määrä riippuu joko niistä määristä, jotka on tosiasiallisesti myyty jalostettaviksi erityistunnustamista seuraavan ensimmäisen markkinointivuoden aikana, tai, siinä tapauksessa, että tuotantoalueella todetaan epäsuotuisat ilmasto-olosuhteet, jotka vähentävät tuottajajärjestön satoa enemmän kuin 20 prosenttia, niistä määristä, jotka on tosiasiallisesti myyty jalostettaviksi erityistunnustamista seuraavan toisen markkinointivuoden aikana. Asetuksen N:o 2252/92 10 artiklan 3 kohdassa säädetään tältä osin, että tuen lopullinen määrä vahvistetaan ja tuen jäljellä oleva osa — joka on lopullisen määrän ja ennakkoon maksetun määrän erotus — maksetaan kuukauden kuluessa siitä, kun tuottajajärjestö on tehnyt toimivaltaisille kansallisille viranomaisille ilmoituksen kaupan pidetyistä määristä tunnustamista seuraavan ensimmäisen markkinointivuoden aikana.

6 Asetuksen N:o 2252/92 14 artiklassa säädetään, että mikäli tukea on maksettu aiheettomasti, jäsenvaltiot perivät takaisin maksetut määrät, joihin on lisätty tuen maksamispäivästä alkaen sen tosiasialliseen perimiseen asti laskettu korko.

Kanteen perustana olevat tosiseikat

7 Kantajana oleva Scottish Soft Fruit Growers Ltd on skotlantilainen yhtiö, johon kuuluu jalostettaviksi tarkoitettujen vadelmien eri tuottajia ja joka on rekisteröity vuoden 1965 *Industrial and Provident Society Act*in mukaisesti. Se perustettiin vuonna 1992 toimimaan vadelmien tuottajajärjestönä Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja tunnustettiin vuoden 1993 huhtikuussa. Yhtiö on asetuksen

N:o 1991/92 2 artiklan 2 kohdan mukaisesti esittänyt teollisuusvadelma-alan kilpailukyvyn parantamisohjelman ja saanut siten kyseisen asetuksen 2 artiklan 3 kohdan mukaisesti oikeuden tukeen, joka on määrältään 50 ecua tonnilta teollisuusvadelmia, jotka on pääasiassa pidetty kaupan markkinointivuoden 1.6.1993—31.5.1994 eli erityistä tunnustamista seuraavan ensimmäisen markkinointivuoden aikana.

8 Kantajan ohjelma hyväksyttiin 28.5.1993 ja toimivaltainen kansallinen viranomainen — Intervention Board — maksoi asetuksen N:o 2252/92 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti sille 70 prosenttia kiinteän tuen väliaikaisesta määrästä 2.7.1993. Tuen väliaikainen määrä (246 755,10 Englannin puntaa) laskettiin kyseisen asetuksen 10 artiklan 2 kohdan mukaisesti järjestön kaupan pitämien määrien perusteella, niin kuin kantaja oli ne tunnustamishakemuksessaan ilmoittanut (7 350 tonnia vadelmia). Tuen lopullinen määrä oli lähtökohtaisesti kuitenkin tarkoitus määritellä markkinointivuoden 1.6.1993—31.5.1994 päätyttyä.

9 Koska sääolot olivat kyseisen ajanjakson aikana poikkeukselliset, kantaja pystyi pitämään kaupan vain noin 4 000 tonnia vadelmia. Koska asetuksen N:o 2252/92 6 artiklassa säädetyt edellytykset (epäsuotuisat ilmasto-olosuhteet) täyttyivät, tuen lopullista määrää laskiessa olisi perusteena ollut otettava huomioon ne määrät, jotka tosiasiallisesti oli myyty toisen markkinointivuoden aikana (1.6.1994—31.5.1995). Koska sääolot olivat jälleen epäsuotuisat, kantajan menekki markkinointivuoden 1994—1995 aikana oli ainoastaan 3 539 tonnia. Toiminnan käynnistämistuen lopullinen määrä oli näin ollen 163 009,21 Englannin puntaa.

10 Intervention Board, joka on Yhdistyneen kuningaskunnan interventioelin, vaati 3.4.1995 päivätyssä kirjeessä asetuksen N:o 2252/92 14 artiklan mukaisesti kantajaa maksamaan takaisin liikaa maksetun määrän, eli 83 745,90 Englannin puntaa. Laskussa, joka oli laadittu 25.4.1995, osoitettiin maksupäiväksi 10.5.1995.

11 Kyseisen laskun laatimisen jälkeen Scottish Office, Agriculture Environment and Fisheries Department, joka on alueellinen viranomainen ja jolla on toimivaltaa maatalouden alalla, on 25.10.1995 päivätyssä kirjeessä esitellyt komission maataloutta käsittelevän pääosaston (PO VI) johtajalle kantajan ongelman ja pyytänyt häneltä ymmärrystä kantajaa kohtaan. Scottish Office on ratkaisuna takaisinmaksun välttämiseksi esittänyt mahdollisuutta tulkita asetusta N:o 1991/92 siten, että voitaisiin ottaa huomioon poikkeuksellisen huonojen ilmasto-olojen aiheuttama ylivoimaisen esteen tilanne ja pitää ryhmän tunnustamisen perusteena ollutta markkinointivuotta — 1992—1993 — toiminnan käynnistämistuen kannalta ratkaisevana markkinointivuotena. Scottish Officen edustaja myönsi kyseisessä kirjeessä, että tällainen ratkaisu aiheuttaisi luultavasti tarpeen muuttaa hiukan asetuksen N:o 2252/92 6 artiklaa. Komission vastausta odotettaessa Intervention Board ei ryhtynyt mihinkään toimiin sen määrän takaisin perimiseksi, jota koskeva lasku oli laadittu 25.4.1995.

12 PO VI:n pääjohtaja ilmoitti 16.10.1997 päivätyssä kirjeessään Scottish Officelle, että komissio oli ottanut sen pyyntöön lopullisen kannan ja ettei siihen voitaisi suostua.

Asian käsittelyn vaiheet ja asianosaisten vaatimukset

13 Kantaja nosti yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 21.1.1998 jättämällään hakemuksella käsiteltävänä olevan kanteen, jossa vaaditaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumoaa komission 16.10.1997 tekemän päätöksen, jolla kieltäydytään hyväksymästä Scottish Officen pyyntöä, joka koski asetusten N:o 1991/92 ja N:o 2252/92 tulkintaa ja soveltamista toiminnan käynnistämistuen takaisinmaksua koskevan Intervention Boardin kantajalle osoittaman vaatimuksen osalta.

14 Komissio on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklan 1 kohdan nojalla esittänyt tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä koskevan oikeu-

denkäyntiväitteen yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 6.3.1998 jättämällään erillisellä asiakirjalla. Kantaja on jättänyt kyseistä oikeudenkäyntiväitettä koskevat huomautuksensa 29.4.1998.

15 Kantaja vaatii kanteessaan, että yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa komission 16.10.1997 päivättyyn kirjeeseen sisältyneen päätöksen;

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

16 Komissio vaatii, että yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— jättää kanteen tutkimatta, koska tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat;

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

17 Kantaja vaatii tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä koskevan oikeudenkäyntiväitteen osalta jättämissään huomautuksissa, että yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— hylkää komission tekemän tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä koskevan oikeudenkäyntiväitteen;

— määrää oikeudenkäynnin jatkettavaksi.

Tutkittavaksi ottaminen

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

18 Komissio väittää ensinnäkin, että kanne ei täytä tutkittavaksi ottamista koskevia edellytyksiä, koska riidanalainen kirje ei millään tavalla muuta kantajan oikeudellista asemaa, vaan sen on maksettava takaisin viranomaisten aiheettomasti maksama osuus tuesta asetuksen N:o 2252/92 6 artiklan soveltamisen takia eikä sen kirjeen perusteella, jossa PO VI:n pääjohtaja ilmoitti kantajalle, ettei komissio voinut suostua Scottish Officen kyseisen artiklan muuttamista koskevaan pyyntöön. Kanteen kohteena oleva kirje ei siten ole toimi, joka olisi merkinnyt kantajan oikeudellisen aseman muuttumista selvästi. Komissio muistuttaa, että yhteisöjen tuomioistuimen ja yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan kumoamiskanne voidaan nostaa ainoastaan toimista, joilla on sellaisia sitovia oikeusvaikutuksia, jotka voivat vaikuttaa kantajan etuihin muuttamalla tämän oikeusasemaa selvästi (asia T-541/93, Connaughton ym. v. neuvosto, tuomio 16.4.1997, Kok. 1997, s. II-549, 30 kohta). Komissio toteaa tämän perusteella, että koska kanteen kohteena olevalla toimella ei voi olla sitovia oikeusvaikutuksia, se ei voi olla kumoamiskanteen kohteena.

19 Komissio väittää toiseksi, että riidanalainen kirje on kieltävä vastaus pyyntöön, joka on pääasiallisesti tehty yleisesti sovellettavan toimen, eli asetuksen N:o 2252/92 muuttamiseksi. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan "oikeussubjektin kielteistä vastausta vastaan nostamaa kumoamiskannetta ei oteta tutkittavaksi silloin kun se kohdistuu yleisesti sovellettavan asetuksen antamista koskevaan kieltäytymiseen" (ks. asia T-5/96, Sveriges Betodlares ja Henrikson v. komissio, määräys 4.10.1996, Kok. 1996, s. II-1299).

20 Komissio väittää tältä osin, että käsiteltävänä olevassa asiassa asetukset N:o 2252/92 ja N:o 1991/92 ovat luonteeltaan lainsäädännöllisiä ja yleisesti sovellettavia, koska ne koskevat vadelmien tuottajajärjestöjä koko yhteisössä. Asetuksen N:o 2252/92 6 artiklalla, jossa objektiivisella tavalla säädetään kiinteän tuen myön-

tämisestä tunnustetuille tuottajajärjestöille, on komission mukaan oikeusvaikutuksia yleisellä ja abstraktilla tavalla määritellyille henkilöille siten, että se koskee kantajaa ainoastaan sen takia, että kantaja on ilman muuta erittelyä vadelmien tuottajajärjestö.

21 Komissio viittaa lopuksi tapaan, jolla pyydetty muutos olisi pitänyt toteuttaa, olettaen, että siihen olisi suostuttu, todeten, että myös muutos olisi pitänyt säätää yleisesti sovellettavan asetuksen muodossa. Koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on asiassa Sveriges Betodlares ja Henrikson vastaan komissio antamassaan edellä mainitussa määräyksessä todennut, että "luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön nostamaa kannetta, joka kohdistuu komission toimen taannehtivaa korjaamista koskevaan kieltäytymiseen, ei oteta tutkittavaksi silloin kun vaadittu korjaus olisi tehtävä yleisesti sovellettavan asetuksen muodossa" (28 kohta), komission mukaan on kiistatonta, että myös käsiteltävänä olevan kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat mainitusta syystä. Komissio muistuttaa tältä osin, että Scottish Office on 25.10.1995 päivätyssä kirjeessään myöntänyt, että asetuksen muuttaminen olisi tarpeen.

22 Kantaja väittää kanteessaan, että sen kanne täyttää tutkittavaksi ottamista koskevat edellytykset, koska kanteen kohteena oleva päätös, vaikka se osoitettiinkin Scottish Officelle, koskee kantajaa suoraan ja erikseen. Kantaja väittää, että päätös koskee sitä suoraan, koska päätöksen vaikutukset kantajan osalta eivät riipu siitä, että kolmas osapuoli käyttäisi asiassa harkintavaltaa, ja erikseen, koska se vaikuttaa kantajaan sille tunnusomaisten erityispiirteiden tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella se erottuu kaikista muista, siten, että kantaja on päätöksen osalta yksilöity samalla tavalla kuin se, jolle se on osoitettu. Kantaja korostaa, että riidanalainen päätös koskee ainoastaan sitä, koska se on ainoa vadelmien tuottajajärjestö yhteisössä.

23 Kantaja väittää tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä koskevan oikeudenkäyntiväitteen osalta jättämissään huomautuksissa, että riidanalainen kirje on muuttanut kantajan oikeudellista asemaa ja että sillä on siten sellaisia sitovia oikeusvaikutuksia, joiden perusteella kanne täyttää tutkittavaksi ottamista koskevat edellytykset.

Kantaja kiistää komission väitteen, jonka mukaan velvoitetta maksaa takaisin 83 745,90 Englannin puntaa ei olisi saatu aikaan riidanalaisella päätöksellä, todeten, että kansalliset viranomaiset ovat keskeyttäneet komission päätöstä odotettaessa kaikki toimenpiteet kyseisen määrän takaisinperimiseksi. Kantaja muistuttaa tältä osin, että yhteisöjen tuomioistuin on ottanut tutkittavaksi komission toimen kumoamiseksi nostetun kanteen siitä huolimatta, että kyseinen toimi edellytti kansallisten viranomaisten toteuttavan täytäntöönpanotoimenpiteitä (ks. asia 11/82, Piraiki-Patraiki ym. v. komissio, tuomio 17.1.1985, Kok. 1985, s. 207, 7 kohta). Riidanalaisella päätöksellä sinänsä on näin ollen kantajan osalta lopullisesti ratkaistu komission oikeudellinen kanta ja se on vaikuttanut kantajan oikeudelliseen asemaan sekä näin ollen tehnyt mahdolliseksi perustamissopimuksen 173 artiklan mukaisen kyseiseen päätökseen kohdistuvan tuomioistuinten suorittaman valvonnan (ks. yhdistetyt asiat T-10/92, T-11/92, T-12/92 ja T-15/92, Cimenteries CBR ym. v. komissio, tuomio 18.12.1992, Kok. 1992, s. II-2667).

24 Kantaja vetoaa lisäksi yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-395/95 P, Geotronics vastaan komissio, 22.4.1997 antamaan tuomioon (Kok. 1997, s. I-2271, 12, 14 ja 15 kohta), jossa todettiin, että komission päätös täytti tutkittavaksi ottamista koskevat edellytykset huolimatta siitä, että kantajalla oli oikeudellisia suhteita ainoastaan toimivaltaisiin kansallisiin viranomaisiin, ja siitä, että aikaisemman oikeuskäytännön mukaan komissio ei voinut korvata kansallisten viranomaisten päätöstä omallaan. Koska komissio oli tehnyt riidanalaisen päätöksen sille kuuluvaa toimivaltaa käyttäen ja koska se kohdistui erityisesti kantajaan, joka siten menetti todellisuudessa mahdollisuutensa voittaa tarjouskilpailu, päätöksellä sinänsä oli kantajaa sitovia oikeusvaikutuksia ja se saattoi olla perustamissopimuksen 173 artiklan mukaisen kumoamiskanteen kohteena. Kantaja toteaa vastaavasti käsiteltävänä olevassa asiassa, että koska komissio on tehnyt riidanalaisen päätöksen sille kuuluvaa toimivaltaa käyttäen ja koska kyseinen päätös kohdistui erityisesti kantajaan, joka siten menetti kaikki mahdollisuutensa saada itselleen tyydyttävä ratkaisu, olisi käsiteltävänä olevassa asiassa päästävä samaan lopputulokseen eli todettava kanteen täyttävän tutkittavaksi ottamista koskevat edellytykset.

25 Kantaja kiistää myös, vaikkakin toissijaisesti, muut komission esittämät väitteet.

26 Vastauksenaan väitteeseen, joka koskee tutkittavaksi ottamista koskevien edellytysten puuttumista sellaisen päätöksen, jolla on kieltäydytty antamasta yleisesti sovellettavaa asetusta, kumoamiseksi nostetulta kanteelta ja jonka komissio esittää edellä mainitussa asiassa Sveriges Betodlares ja Henrikson vastaan komissio annettuun määräykseen vedoten, kantaja toteaa, että kantajan tilanne mainitussa asiassa ei ole vastaava kuin sen tilanne, koska kanteen kohteena oleva toimi ei käsiteltävänä olevassa asiassa ole pelkkä tiedotusluonteinen kirje, jossa vastaanottajalle vain selitettäisiin lyhyesti aiemman normatiivisen kannanoton syyt, vaan se on päinvastoin asianosaisten välillä käytyjen pitkien neuvottelujen tuloksena syntynyt yksityiskohtainen hylkäävä päätös.

27 Kantaja kiistää myös samaan määräykseen perustuvan väitteen, joka liittyy kanteen kohteena olevan päätöksen taustalla olevaan pyyntöön ja jonka mukaan kantaja pyrkii saamaan aikaan sen, että annettaisiin säädös asiaa koskevien säännösten muuttamisesta. Kantajan mukaan Scottish Officen 25.10.1995 päivätty kirje (kannekirjelmän liite 5) ei välttämättä ole asetuksen N:o 2252/92 muuttamista koskeva pyyntö. Kantajan mukaan mainitusta kirjeestä ilmenee, että kyseinen pyyntö perustuu muun muassa asetukseen N:o 1991/92 sisältyvän termin "pääasiassa" (normally) sellaiseen tulkintaan, että säännöksiin, sellaisina kuin ne on säädetty, sisältyisi ylivoimaista estettä koskeva poikkeus. Kirjeessä ei kantajan mukaan näin ollen välttämättä vaadittu kyseisten säännösten muuttamista. Kantajan mukaan oikeuskäytäntö, johon komissio vetoaa, ei näin ollen ole sovellettavissa käsiteltävänä olevassa tapauksessa.

28 Sen varalta, että yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoisi, että pyyntö välttämättä merkitsisi lainsäädännön muutosta, kantaja väittää, että muuttava säännös olisi luonteeltaan sellainen, että se sallisi kumoamiskanteen sellaisen päätöksen osalta, jolla kyseinen muutos kieltäydyttäisiin hyväksymästä. Kantajan mukaan kyseinen muutos olisi luonteeltaan sovellettavissa ainoastaan yhteen tuottajaan — kantajaan itseensä —, koska se oli koko relevantin ajanjakson aikana ainoa tuottaja, jota kanteen taustalla oleva alkuperäinen lainsäädäntö koski. Kantaja väittää tältä osin, että yhteisöjen tuomioistuin on vastaavanlaisessa tapauksessa todennut, että asetus, jolla tietyltä toimijaryhmältä evättiin vientituen korotus, koski kyseisiä toimijoita suoraan ja erikseen (ks. asia 100/74, CAM v. komissio, tuomio 18.11.1975, Kok. 1975, s. 1393).

29 Kantaja kiistää myös mahdollisuuden käsiteltävänä olevassa asiassa vedota asiassa Buckl annettuun tuomioon (ks. yhdistetyt asiat C-15/91 ja C-108/91, Buckl ym. v. komissio, tuomio 24.11.1992, Kok. 1992, s. I-6061) perustuvaan oikeuskäytäntöön, jonka kanssa samansuuntainen edellä mainitussa asiassa Sveriges Betodlares ja Henrikson vastaan komissio annettu määräys on. Kantaja väittää, että käsiteltävänä oleva asia on hyvin erilainen, koska toisin kuin ensiksi mainitussa asiassa, jossa yhteisöjen tuomioistuin totesi, että pyydetty muuttava asetus koski ankkojen ja hanhien maahantuojia, ankkojen ja hanhien kasvattajia sekä erotuksetta kaikkia siipikarjateurastamoita, käsiteltävänä olevassa asiassa asiaankuuluva muutos koskisi taannehtivasti ainoastaan yhtä tuottajaa koko yhteisössä.

30 Tukeakseen väitettään tutkittavaksi ottamista koskevien edellytysten täyttymisestä kantaja väittää sitä vastoin, että sen kanne on vastaava kuin se kanne, joka johti yhteisöjen tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa 41/70, 42/70, 43/70 ja 44/70, International Fruit Company ym. vastaan komissio, 13.5.1971 antamaan tuomioon (Kok. 1971, s. 411), johon yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin viittaa asiassa T-197/95, Sveriges Betodlares ja Henrikson vastaan komissio, 4.10.1996 antamassaan määräyksessä (Kok. 1996, s. II-1283). Kantaja toteaa näin ollen, että ne perustelut, joiden mukaan yhteisöjen tuomioistuin totesi tutkittavaksi ottamista koskevien edellytysten täyttyvän kyseisessä asiassa, ovat käsiteltävänä olevan asian kannalta asianmukaisia ja olennaisia. Kantaja muistuttaa tältä osin, että edellä mainitussa asiassa International Fruit Company ym. vastaan komissio annetussa tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin totesi, että kanteen kohteena ollut asetus ei ollut yleisesti sovellettava ja saattoi siten olla perustamissopimuksen 173 artiklan mukaisen tuomioistuinvalvonnan kohteena, koska asetuksen antohetkellä niiden tuontilupaa koskevien hakemusten määrä, joita asetus koski, oli määritelty, koska yhtään uutta hakemusta ei voitu esittää ja koska asetus oli annettu ottaen huomioon se kokonaismäärä, jonka osalta hakemuksia oli esitetty ja koska se oli annettu tiettyjen henkilöiden erityistä asemaa silmällä pitäen. Kantaja väittää, että mikä tahansa muuttava lainsäädäntö vastaa niitä näkökohtia, joiden vuoksi yhteisöjen tuomioistuin katsoi kyseisessä tuomiossa kanteen tutkittavaksi ottamista koskevien edellytysten täyttyvän, ja että käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen, jolla on kieltäydytty antamasta tällaista lainsäädäntöä, olisi näin ollen katsottava voivan olla perustamissopimuksen 173 artiklan mukaisen tuomioistuinvalvonnan kohteena.

31 Kantaja väittää lopuksi, että komission väite, jonka mukaan kyseinen asetus olisi voinut koskea muita järjestöjä tai voi koskea niitä tulevaisuudessa, on täysin asiaan-

kuulumaton, koska kysymyksen tarkastelu on tehtävä pikemminkin tosiasioiden kuin olettamusten perusteella. Muutos olisi kantajan mukaan näin ollen voinut koskea yhtä ainoaa tuottajaa, joka on Scottish Soft Fruit Growers.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

32 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklan mukaan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi asianosaisen hakemuksesta ratkaista tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä koskevan väitteen käsittelemättä itse pääasiaa. Käsiteltävänä olevassa asiassa yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo saaneensa riittävästi tietoja asiakirjojen perusteella ja päättää, että hakemus voidaan ratkaista ilman suullisen käsittelyn aloittamista ja itse pääasian käsittelyä.

33 Käsiteltävänä olevassa asiassa on ensiksi tutkittava, täyttääkö kanteen kohteena oleva päätös kumoamiskanteen tutkittavaksi ottamista koskevat edellytykset.

34 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kirjettä ei ainoastaan sen takia, että yhteisöjen toimielin on lähettänyt sen vastaanottajalle vastaukseksi tämän tekemään vaatimukseen, voida pitää perustamissopimuksen 173 artiklassa tarkoitettuna päätöksenä, jota vastaan voitaisiin nostaa kumoamiskanne (ks. asia C-25/92, Miethke v. parlamentti, määräys 27.1.1993, Kok. 1993, s. I-473, 10 kohta; asia T-277/94, AITEC v. komissio, tuomio 22.5.1996, Kok. 1996, s. II-351, 50 kohta ja em. asia T-5/96, Sveriges Betodlares ja Henrikson v. komissio, määräys 4.10.1996, 26 kohta). Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan voidaan myös todeta, että perustamissopimuksen 173 artiklassa tarkoitettuja toimia tai päätöksiä, joita vastaan voidaan nostaa kumoamiskanne, ovat vain sellaiset, joilla on sitovia oikeusvaikutuksia kantajien etuihin siksi, että ne muuttavat selvällä tavalla heidän oikeudellista asemaansa (ks. asia 60/81, IBM v. komissio, tuomio 11.11.1981, Kok. 1981,

s. 2639, 9 kohta; em. asia Connaughton ym. v. neuvosto, tuomion 30 kohta ja em. asia T-5/96, Sveriges Betodlares ja Henrikson v. komissio, määräys 4.10.1996, 26 kohta).

35 Käsiteltävänä olevassa asiassa on todettava, että kantajalle kuuluva takaisinmaksua koskeva velvoite johtuu voimassa olevan lainsäädännön soveltamisesta ja että kantaja oli näin ollen Intervention Boardin velallinen ennen kuin Scottish Office esitti pyyntönsä komissiolle ja myös komission vastauksen jälkeen.

36 Silloin kun Scottish Office kääntyi 25.10.1995 komission puoleen, kantaja oli kaiken lisäksi jo saanut Intervention Boardin 3.4.1995 päivätyn kirjeen, jossa kantajalle ilmoitettiin sille kuuluvan toiminnan käynnistämistuen lopullinen määrä ja kerrottiin aiheettomasti maksettu määrä, joka kantajan piti maksaa takaisin sille lähipäivinä saapuvan laskun perusteella. Intervention Board lähetti kyseisen laskun kantajalle todellakin 25.4.1995 velvoittaen tämän maksamaan 83 745,90 Englannin puntaa ennen 10.5.1995.

37 Kantajan väitettä, jonka mukaan riidanalainen kirje on muuttanut sen oikeudellista asemaa sen takia, että kansalliset viranomaiset eivät komission päätöstä odotettaessa olleet ryhtyneet muihin toimiin tuen osittaiseksi takaisinperimiseksi, ei voida hyväksyä. On todettava, että vaikka Intervention Board, joka on asetuksen N:o 2252/92 14 artiklan nojalla toimivaltainen viranomainen perimään takaisin aiheettomasti maksetut määrät, ei ole komission kantaa Scottish Officen esittämään pyyntöön odotettaessa ryhtynyt mihinkään toimenpiteisiin mainitulla tavalla tiedoksi saatetun saatavan tosiasialliseksi takaisinperimiseksi, kyseessä on ainoastaan Ison-Britannian hallintoviranomaisen yksipuolinen ja harkinnanvarainen suhtautuminen, joka ei millään tavalla liity komission toimivaltaan kyseisellä alalla. Tältä osin on todettava, että asetuksissa, joita voidaan soveltaa käsiteltävänä olevassa asiassa, ei säädetä mahdollisuudesta muuttaa niillä luotua järjestelmää tai käsitellä

poikkeuksellisella tavalla kansallisten viranomaisten päättämää tukien myöntämistä ja takaisinperimistä, eikä takaisinperimistä lykkäävistä toimenpiteistä, kuten sellaisesta, johon käsiteltävänä olevassa asiassa ryhdyttiin Intervention Boardin yksipuolisella päätöksellä.

38 Tästä seuraa, että se seikka, että kansallinen viranomainen ei ole komission kantaa odotettaessa ryhtynyt kyseessä olevan määrän tosiasialliseen perimiseen, ei tue kantajan näkemystä, jonka mukaan sen oikeudellinen asema suhteessa velkaan riippui kannasta, jonka komissio otti Scottish Officen 25.10.1995 esittämään pyyntöön.

39 Tässä tilanteessa kantajalla ei ollut perusteltua syytä toivoa, että komission vastaus Scottish Officen pyyntöön olisi merkinnyt muutosta kantajan oikeudelliseen asemaan Intervention Boardin velallisena.

40 Edellä esitetystä seuraa, että on syytä päätellä, ettei riidanalainen kirje ole omiaan vaikuttamaan kantajan oikeudelliseen asemaan.

41 On myös muistettava, että yksityisen nostamaa kumoamiskannetta ei oteta tutkittavaksi silloin kun se kohdistuu yleisesti sovellettavan asetuksen antamista koskevaan kieltäytymiseen (ks. vastaavasti em. asia T-5/96, Sveriges Betodlares ja Henrikson v. komissio, määräys 4.10.1996, 28 kohta). Vastaavasti luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön nostamaa kannetta, joka kohdistuu komission toimen taannehtivaa korjaamista koskevaan kieltäytymiseen, ei oteta tutkittavaksi silloin kun vaadittu korjaus olisi tehtävä yleisesti sovellettavan asetuksen muodossa (ks. asia C-87/89, Sonito ym. v. komissio, tuomio 17.5.1990, Kok. 1990, s. I-1981, 8—9 kohta ja em. asia T-5/96, Sveriges Betodlares ja Henrikson v. komissio, määräys 4.10.1996, 28 kohta).

42 Käsiteltävässä asiassa sovellettavat asetukset N:o 1991/92 ja N:o 2252/92 ovat luonteeltaan lainsäädännöllisiä ja yleisesti sovellettavia, koska ne koskevat kaikkia yhteisöön sijoittautuneita vadelmien tuottajajärjestöjä ja koska niissä vahvistetaan ne edellytykset, joiden mukaan järjestöt voidaan tunnustaa, sekä samalla säädetään erityisten tukien myöntämisestä. Erityisesti asetuksen N:o 2252/92 6 artiklassa säädetään kiinteän tuen myöntämisestä objektiivisen tilanteen eli sen perusteella, että kyseessä on tuottajajärjestö, jonka tuotanto on yli 1 000 tonnia tunnustamishakemusta edeltävän markkinointivuoden aikana, ja että se on esittänyt toimivaltaisen kansallisen viranomaisen hyväksymän teollisuusvadelma-alan kilpailukyvyn kehittämisohjelman. Artiklalla on siten oikeusvaikutuksia yleisellä ja abstraktilla tavalla määritellyille henkilöille. Se, että kantaja oli Scottish Officen laatiessa pyyntönsä ainoa mainittujen asetusten osalta tunnustettu vadelmien tuottajajärjestö, ei vaikuta siihen, etteivätkö asetukset olisi luonteeltaan lainsäädännöllisiä ja yleisesti sovellettavia, koska niiden järjestöjen määrä, joita asia koskee, ei ole tältä osin ratkaiseva (ks. vastaavasti asia 231/82, Spijker Kwasten v. komissio, tuomio 14.7.1983, Kok. 1983, s. 2559, 10 kohta). Tästä seuraa myös se, että muuttava asetus olisi ollut yleisesti sovellettava asetus.

43 Tässä tilanteessa on todettava, että koska riidanalainen kirje on katsottava asetuksen muuttamista koskevaksi kieltäytymiseksi, kantaja ei voi riitauttaa kyseistä kieltäytymistä kumoamiskanteella.

44 Kantaja ei myöskään voi menestyksellä vedota viittaamaansa oikeuskäytäntöön, koska kyseinen oikeuskäytäntö perustuu asioihin, joissa asiaa koskevat oikeussäännöt ja tosiasialliset tilanteet eivät ole verrattavissa käsiteltävänä olevaa asiaa koskeviin oikeussääntöihin ja tosiasiallisiin tilanteisiin siten, että tämän oikeuskäytännön perusteella voitaisiin kumota edeltävä toteamus siitä, ettei kantajan oikeudelliseen asemaan vaikuteta.

45 Edellä mainitussa asiassa Piraiki-Patraiki ym. vastaan komissio annetun tuomion osalta on ensiksi todettava, että toisin kuin tässä asiassa, käsiteltävänä olevassa asiassa ei ole kyse turvaamistoimenpiteestä, joka merkitsisi poikkeamista perustamissopimuksen säännöistä tietystä hetkestä alkaen tietyksi ajaksi, ja että neuvosto tai

komissio eivät ole voineet pyrkiä yksilöimään taloudellisia toimijoita ennen säädöksen antamista, eikä niiden odotettu tekevän näin.

46 Edellä mainitussa asiassa Cimenteries CBR ym. vastaan komissio annetun tuomion osalta yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että kantaja on väärässä tehdessään kyseisen tuomion perusteella sen päätelmän, että käsiteltävänä olevassa asiassa tuomioistuimet voisivat harjoittaa valvontaansa komission päätöksen osalta perustamissopimuksen 173 artiklan mukaisesti ainoastaan siksi, että siinä ilmaistaan komission lopullinen kanta, koska tuomiossa itsessään ilmaistaan, että kyseisten tointen on vaikutettava selvästi kantajan oikeudelliseen asemaan.

47 Edellä mainitussa asiassa Geotronics vastaan komissio annetun tuomion osalta yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa lopuksi, että siihen viittaamisella ei ole merkitystä asiassa, koska toisin kuin käsiteltävänä olevassa asiassa, komissio oli ensiksi mainitussa asiassa tehnyt yksittäispäätöksen eikä yleisesti sovellettavaa päätöstä käyttäen sitä toimivaltaa, joka sille tältä osin oli sovellettavassa asetuksessa nimenomaisesti myönnetty. Komissiolla oli kyseisessä asiassa lisäksi toimivaltaa, jota sen odotettiin käyttävän kuhunkin esitettyyn tarjouspyyntöön nähden siten, että sen päätöksillä saattoi olla, kuten yhteisöjen tuomioistuin tuomiossaan totesi, pakottavia ja lopullisia oikeusvaikutuksia, kuten kantajan sulkeminen tarjouskilpailun ulkopuolelle. Käsiteltävänä olevassa asiassa komission mukanaolo on sitä vastoin ainoastaan seurausta siitä, että Scottish Office on täysin vapaaehtoisesti ja ennalta-arvaamattomasti pyytänyt komissiota ryhtymään kaikilla tavoin ennakoimattomaan ja poikkeukselliseen toimeen, kuten muuttamaan yleisesti sovellettavaa normatiivista säännöstä taannehtivin vaikutuksin. Komissio on tässä tilanteessa tehnyt päätöksen olla hyväksymättä pyyntöä ja siten muuttamatta niitä asiaa koskevia oikeussääntöjä, jotka jo koskivat kantajaa. Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa näin ollen, että kahden mainitun asian asiaa koskevat oikeussäännöt tai tosiasialliset tilanteet eivät ole verrattavissa toisiinsa.

48 Edellä esitetty huomioon ottaen on todettava, että riidanalainen kirje ei ole toimi, josta voidaan nostaa kanne perustamissopimuksen 173 artiklan nojalla, ja että kanne on siten jätettävä tutkimatta.

Oikeudenkäyntikulut

49 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(viides jaosto)

on määrännyt seuraavaa:

1) Kanne jätetään tutkimatta.

2) Kantaja velvoitetaan vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan komission oikeudenkäyntikulut.

Annettiin Luxemburgissa 11 päivänä joulukuuta 1998.

H. Jung — kirjaaja

J. D. Cooke — viidennen jaoston puheenjohtaja